

KARULA RAHVUSPARK

2021. aasta

külastajauuringu tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse kõikidel aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel - Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

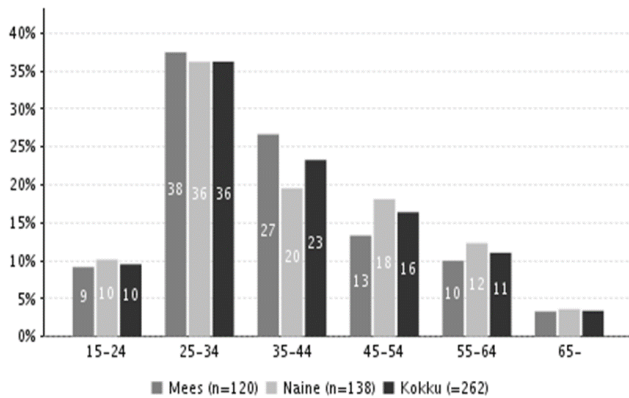
<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Perioodil 15. juuli 2020 - 15. juuli 2021 korraldati küllastajauuring kõikidel RMK poolt hallatavatel looduses liikumise taristuga puhke- ja kaitsealadel. Lisaks korraldati uuring Sagadi metsakeskuses.

Karula rahvuspargi küllastajauuringu käigus koguti 331 ankeeti.

Tulemused

Karula rahvuspargi külastajatest oli külastajauuringu andmetel 55% naissoost ja 45% meessoost. Kõrgharidusega inimesi oli 55%, keskeriharidusega 18%, keskkharidusega 24% ja põhiharidusega 3% vastanutest. Vastanute vanuseline jagunemine on toodud Joonisel 1.

Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine sugude järgi rühmitatuna

Rahvuspargi külastajatest 90% elab Eestis, järgnevad Poola (2%), Prantsusmaa, Saksamaa, Soome, Läti, Holland, Belgia (kõik 1%), seejärel teised riigid. Suurim külastajate hulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (30%), Tartu linn (18%), Antsla vald (7%), Võru linn (5%), Valga vald ja Valga linn (4%), Pärnu linn ja Viljandi linn (3%), millele järgnevad teised omavalitsused.

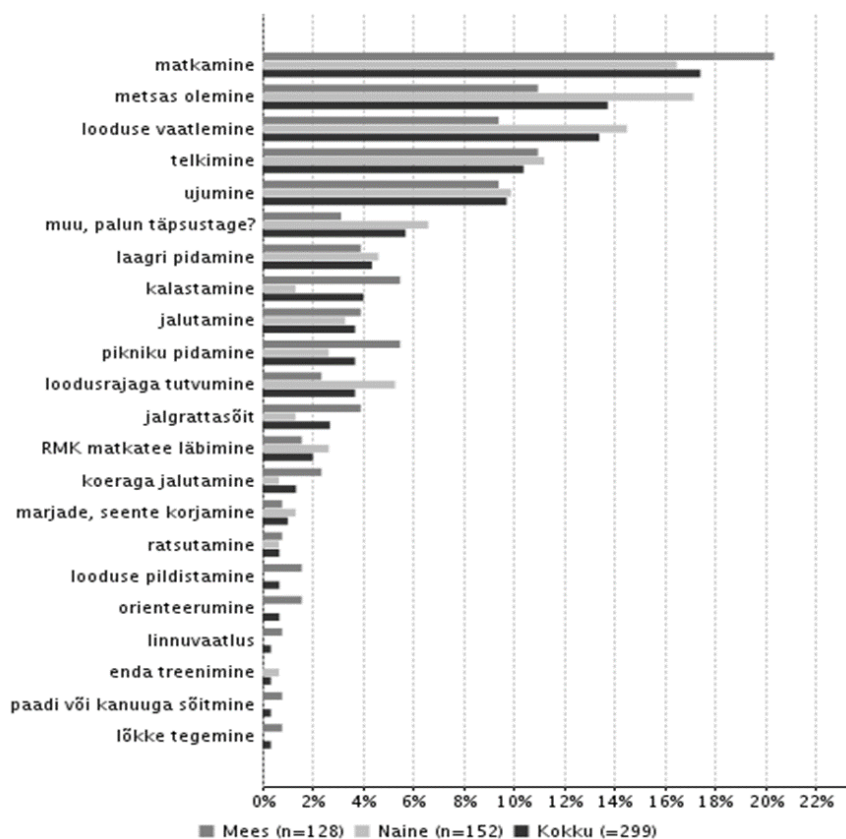
Rahvusparki külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (62%), 6 või enama inimese seltskonnas (28%), seejärel üksinda liikujad (10%). Igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest ja sõpradest (Tabel 1).

Tabel 1. Seltskonna koosseis

Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	178	60
teised sugulased	1	0
sõbrad	83	28
töökaaslased	4	1
klass	8	3
pensionäride grupp	2	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid (Turismigrupp)	2	1
klubi, ühing vms	15	5
teised, kes?	4	1
Kokku	297	100

Karula rahvuspark oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 62%-le, üks mitmest sihtpunktist 31%-le ja planeerimata sihtkoht 6%-le vastanutest. Tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid looduse vaatlemine, ujumine, jalutamine, metsas olemine, pikniku pidamine, lõkke tegemine, järgnesid matkamine, loodusrajaga tutvumine, telkimine jne.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad matkamist, metsas olemist, looduse vaatlemist, telkimist, ujumist jne (Joonis 2).

Joonis 2. Küllastajate kõige olulisem tegevus

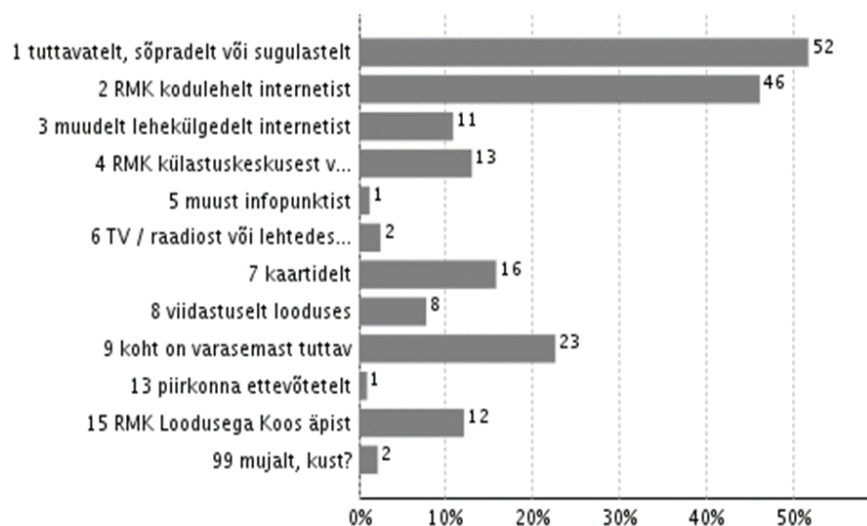
Karula rahvusparki kõige enam külastatavad objektid olid Ähijärve lõkkekoht (52% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Karula rahvusparki külastuskeskus ja teabepunkt (46%), Ähijärve teerada ja puhkekoht (36%), järgnesid Õdri lõkkekoht I (22%), Suuremäe telkimisala (21%), Õdri lõkkekoht II (20%), Alakonnu lõkkekoht (18%), Rebäse maastikurada ja Laste loodusrada (15%), Rebasemõisa ja Veski lõkkekohad (14%), millele järgnesid teised külastusobjektid. Keskmiselt külastati seekordse külastuse jooksul 3,9 külastusobjekti.

Karula rahvusparki külastusest 50% tehakse suvel (juuni-august), 15% sügisel (september-november), 21% kevadel (aprill-mai) ja 13% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 23% kõigist külastajatest ja nad viibisid rahvusparkis keskmiselt 4,3 tundi. Ööbijaid oli 77% ja nad viibisid rahvusparkis keskmiselt 2,1 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 44% veetis alal ühe öö, 33% kaks ja 13% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja lõkkekohti, aga ka majutuseettevõtteid ning RMK metsaonne. Esimest korda Karula rahvusparkis viibijaid oli 51% külastajatest.

Rahvusparki saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (84% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (75% vastanutest), millele järgnevad jalgrattaga (11%), sõiduauto haagissuvilaga või matkabussiga (6%), jalgsi (5%) ja tellitud bussiga liikujad (2%).

Ala kohta informatsiooni hankimise kohta annab ülevaate Joonis 3.

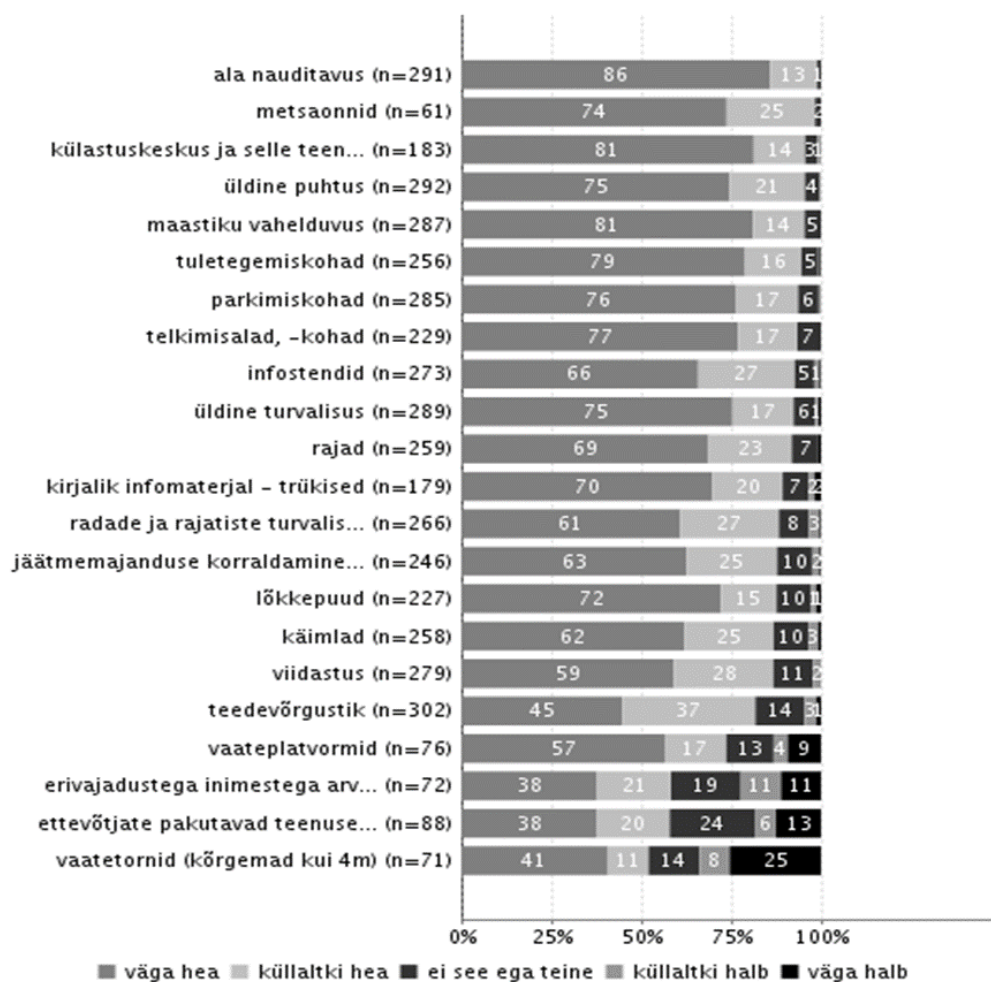

Joonis 3. Informatsiooniallikas

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha rahvusparkis ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 42% rahvusparkis käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 60,12 eurot külastuskorra kohta (mediaan 30,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustes ja bensiinjaamades, seejärel majutusele, ostudele kohvikutes ja restoranides.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, stressi maandamine, meelerahu, viibimine koos oma seltskonnaga, tutvumine alaga, rahvusparki külastamine, looduse tundmaõppimine jne.

Üldiselt hinnati rahvuspargi teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid külastajad metsaonni, külastuskeskuse, tuletugemiskohtade, parkimiskohtade, telkimis- ja lõkkekohtade kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestega arvestamisele, ettevõtjate pakutavatele teenustele ja vaatetornidele (Joonis 4).

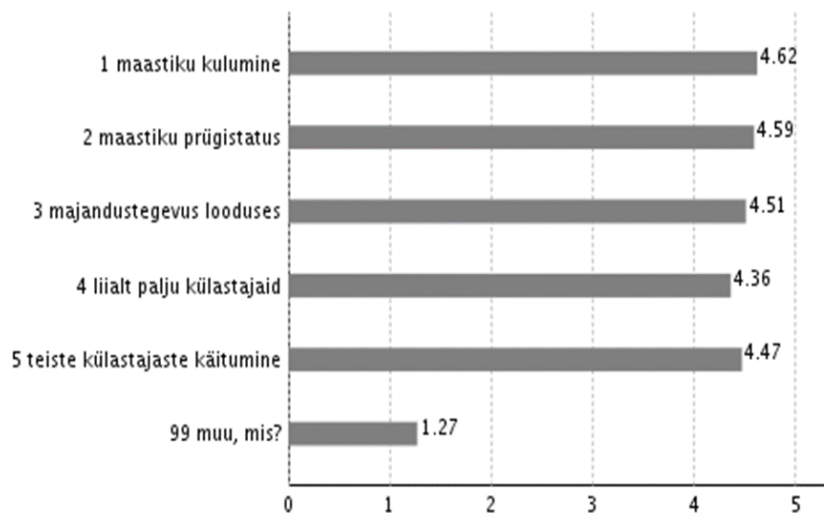

Joonis 4. Teenuste ja rajatiste kvaliteet

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 96% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad vaatetornide hulga.

Karula rahvuspargi külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt (Joonis 5). Muude häiringute all nimetati erinevaid looduskeskkonnast tingitud ja teiste külastajate käitumisega seotud aspekte.

5 = üldse mitte, 4 = küllaltki vähe, 3 = ei see ega teine, 2 = küllaltki palju, 1 = väga palju

Joonis 5. Külastust häirivad tegurid, graafik keskmistest väärtustest

89% külastajatest tundsid, et tänu Karula rahvuspargi seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne heaolu.

Küsimusele, kus paluti hinnata külastuse mõju oma tervisele ja enesetundele rahalises väärtuses, olid külastajad sagedamini välja toonud summa 120 eurot, mis on võrreldav puhkusepaketi kodumaal.

Küsitluses paluti vastajatel hinnata ettevõtjate poolt pakutavate teenuste vajadust eurodes ühe inimese kohta. Kõige enam tuntakse puudust toitlustusest (32% uuringus osalejatest), seejärel kauplustest (22%), spordi- ja harrastusvõimalustest ning majutusest (22%) ja juhendatud retkekorraldusest (10%). Enim nimetatud summad inimese kohta oli 30 eurot majutuse eest, 20 eurot ostude eest kauplustes, 10 eurot spordi- ja harrastusvõimaluste, juhendatud retkekorralduse ning toitlustuse eest.

Külastajauuringu tulemuste põhjal arvatud Karula rahvuspargi võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,59 (üleriigiline puhke- ja kaitsealade külastajarahuloluindeks oli 4,45).